

Miljöredovisning enligt EMAS för Hr Björkmans Entrémattor AB 2010

FÖRETAGET – verksamheten

Hr Björkmans Entrémattor AB är ett privatägt företag som är till största del inriktat på uthyrning samt bytesservice av entrémattor. Företaget som är beläget på Stora Bernstorp utanför Malmö startade hösten 1993 och har haft en positiv utveckling sedan starten. Verksamheten, som är koncentrerad till Skåne, Södra Halland samt Göteborg, omsätter ca 23 miljoner och sysselsätter för tillfället 20 personer. Antalet kunder är över 3000.

Service och kvalitet är honnörsord i affärsidén; *"Uthyrning av entrémattor med fokus på leverans kvalitet. Med leverans kvalitet menas allt som har med produkten att göra, dvs sättet att leverera, liksom mattans kvalitet."*

Syftet med denna miljöredovisning är att ge allmänheten en överblick av företagets verksamhet samt dess miljöpåverkan. Granskning av miljöredovisningen utförs vart 3:e år. Nästa granskning kommer att ske 2013 och däremellan utges en förenklad redovisning varje år. Alla som önskar är alltid välkomna att besöka vårt företag för att ytterligare information.

Välkommen att läsa rapporten nedan/eller på besök.

Hr Björkmans Entrémattor AB

Carl-Johan Björkman

Produkterna

Den gemensamma nämnaren för våra tjänster är uthyrning där produkten återanvänds. Exempelvis har vi entrémattor som varit i omlopp i mer än 10 år. Entrémattorna som är vår huvudprodukt hämtas och lämnas enligt en förutbestämd bytesintervall och fungerar som en barriär mellan ett smutsigt och ett rent område. Mattorna finns i en rad olika storlekar, kvalitéer och utseende för att passa in i olika miljöer. Dessutom finns det en möjlighet att göra en egen design eller logotype i mattan.

Kunderna

Våra kunder representerar alla branscher. Allt från stora industri- och tjänsteföretag till offentlig verksamhet samt enskilda butiker och butikskedjor.

Miljöledning

Eftersom våra tjänster och produkter är miljövänliga var det naturligt att lägga in miljöaspekten i hela verksamheten. Till hjälp har vi använt oss av SS-EN ISO 14001 standarden samt EU:s miljöstyrnings- och miljörevisionsordning, EMAS. Miljöledningssystemet fungerar som verktyg att uppnå uppsatta miljömål samt en kontrollfunktion till ständig miljöförbättring. Vår målsättning är att vara marknadens bästa miljövänliga alternativ för våra kunder. Företagets samtliga anställda har fått både extern och intern utbildning avseende miljöfrågor. Vi har identifierat lagar som företaget berörs av utifrån vår påverkan på miljön. Dessa utvärderas 1 gång per år och redovisas i vårt miljöledningssystem. Sedan år 2008 är vi inte anmälningspliktiga enligt Miljöbalken.

Miljöledningssystemet revideras regelbundet av, både av extern och intern revisor, för att säkerställa dess funktion. Dessa kontroller genomförs av en ackrediterad miljökontrollant från SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut.

Svanen Licens

Under 2005 flyttade företaget till nya större lokaler, mer anpassade för verksamheten. I samband med flytten blev tvätteriet, **som första tvätter i södra Sverige, Svanenlicensierat**. Svanens kontroller omfattar tvätteriets användning av tvättmedel med låg miljöbelastning, tvättmedlets dosering samt tvättprocessens energi- och vattenförbrukning. Även tvätteriets arbetsrutiner och ledningssystem granskas noga. Kraven för licensen är framtagna i samråd med myndigheter, industri, handel och miljöorganisationer. Svanen licensen gäller under 3-års tid vilket sedan förnyas om tvätteriet uppnår av Svanen uppsatta miljömål.

Transporterna

Ur miljösynpunkt kan vår miljöpåverkan delas upp i två huvudområden, direkta och indirekta betydande miljöaspekter. Den direkta betydande miljöaspekten som vi har identifierat är distribution och tvätt. Däremot den betydande indirekta miljöaspekten vi har identifierat är personalens resor till och från arbetet. Svårigheten uppstår när de indirekta miljöaspekterna skall redovisas. Det är svårt att mäta dess påverkan på miljön eller koppla aktiviteterna till resultat. Men vi har kunnat konstatera att dessa påverkas av våra interna och externa beslut.

Transporterna sker med företagets egna lätta lastbilar. Drivmedlet i bilarna är biogas som är ur miljösynpunkt det bästa rekommenderade alternativet på marknaden, för närvarande. I företagets verksamhet är det transporter som utgör den mest betydelsefulla miljöpåverkan med avseende på förbränning av fossila bränslen.

Det som i huvudsak påverkar miljön från transporterna är koldioxid som ger upphov till växthuseffekten, kvävedioxid som försurar, bidrar till övergödning och bildning av marknära

ozon, samt kolväten som också bidrar till marknära ozon. Detta gör att vi fokuserar vårt miljöarbete på effektiv distributionsplanering och kontinuerligt mäter bränsleförbrukning i liter per mil och km per mattbyte. Vi har dessutom en egen gasmack på vår tomt som är ett projekt tillsammans med EON. Med "egen" gasmack tankas våra distributionsbilar under natten och vi kan minska vår körsträcka ytterligare. I dagsläget täcker vi större delen av Skåne, Södra Halland samt Göteborg med koncentration till storstäderna. Den årliga körsträckan 2010 uppgick till ca 32 115 mil.

Tvätteriet

Sedan september 1997 tvättas våra mattor i en anläggning där 80-98% vattnet återanvänds i ett slutet system. Vattnet rensas biologiskt av mikroorganismer. Tack vare det slutna systemet återanvänds även tensiderna i tvättmedlet vilket gör att tvättmedelsförbrukningen är reducerad med 66 %. Vattnet i systemet håller ca 33°C och behöver endast värmas upp med ca 17 grader. Till det slutna vattensystemet tillförs även regnvatten sedan sommaren 2005. Uppvärmning av vatten sker genom en biogaseldad panna. Även företagets torktumlare är biogasdriven.

Miljöredovisning i siffror 2010

Dessa siffror uppdateras och redovisas i januari varje år. Syftet är att på ett enkelt och överskådligt sätt visa med siffror hur vi påverkar miljön. Siffrorna i parentes visar hur talen hade sett ut om vi inte hade haft vattenåtervinning.

<u>Bilavgaser/drivmedel:</u>	<u>År 2009</u>	<u>År 2010</u>
(schabloner)		
Total körsträcka:	27 167 mil	32 115 mil
Bensin:		
- Kolväten, CHX, NMVOC	5,68 kg	4,81 kg
- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	5,58 kg	4,72 kg
- Koldioxid, CO ₂	6528 kg	5515 kg
- Svaveldioxid, SO ₂	2,49 kg	2,10 kg
Biogas:		
- Kolväten, CHX, NMVOC	18,37 kg	19,59 kg
- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	44,54 kg	47,48 kg
- Koldioxid, CO ₂	3341 kg	3561 kg
- Svaveldioxid, SO ₂	4,45 kg	4,75 kg
Totalt distribution:		
- Kolväten, CHX, NMVOC	24,05 kg	24,39 kg
- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	50,12 kg	52,20 kg
- Koldioxid, CO ₂	9869 kg	9077 kg
- Svaveldioxid, SO ₂	6,94 kg	6,85 kg
Produktion	År 2009	År 2010
Tvätt:		
- Tvättad mängd	612 ton	638 ton
Biogas:		
- Kolväten, CHX, NMVOC	16,13 kg	16,11 kg
- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	39,10 kg	39,06 kg
- Koldioxid, CO ₂	2932 kg	2930 kg
- Svaveldioxid, SO ₂	3,91 kg	3,91 kg
El:		
- El förbrukning	64 722 KWh	109 100 KWh

Tillsatsvaror:	- Vatten (80-98% återv)	600 m ³	776 m ³
	- Tvättmedel	2,07 ton	2,36 ton

<u>Fastighet uppvärmning</u>	År 2009	År 2010
-------------------------------------	----------------	----------------

Biogas:	- Kolväten, CHX, NMVOC	10,66 kg	12,76 kg
	- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	25,84 kg	30,92 kg
	- Koldioxid, CO ₂	1938 kg	2319 kg
	- Svaveldioxid, SO ₂	2,58 kg	3,09 kg

<u>Totalt utsläpp distribution, produktion och fastighet</u>	År 2009	År 2010
---	----------------	----------------

Biogas:	- Kolväten, CHX, NMVOC	50,84 kg	53,26 kg
	- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	115,06 kg	122,18 kg
	- Koldioxid, CO ₂	14739 kg	14326 kg
	- Svaveldioxid, SO ₂	13,43 kg	13,85 kg

Miljöpolicy

Hr Björkmans Entrémattors miljöpolicy är ett led i **vår strävan att inta tätpositionen** i branschen beträffande miljöansvar och miljövänligt handlande både vad gäller våra tjänster/produkter och hur vi framställer/levererar dessa.

Detta genom att:

- efterleva och/eller ligga steget före gällande miljölagstiftning
- arbeta aktivt med uppsatta miljömål och därmed ständiga miljöförbättringar
- sprida kunskapen både bland kunder, anställda och leverantörer
- nyttan för kunden ska alltid vägas in

Betydande miljöaspekter och miljömål

I samband med införandet av miljöledningssystemet utfördes en miljöutredning av en extern miljökonsult för att kartlägga våra betydande miljöaspekter. För varje miljöaspekt har vi sedan gjort en värdering av aspekterna som sedan har resulterat i ett miljöprogram. Med hjälp av detta kunde vi bland annat konstatera att våra transporter är den mest betydande miljöaspekten. Nästa steg blev att göra instruktioner för hur vi skall göra för att nå våra miljömål och vilka mätställen som skall användas och rapporteras. Vi lämnar regelbundet prover på avloppsvatten och slam på analys för att kontrollera innehållet.

Här följer våra viktigaste målsättningar:

1. Transporter
  - hålla körningen planerad så att km/matta hålles låg.
  - minska liter/km med fasta tal på respektive fordon
2. Försäljning
  - planera och fokusera besöken per dag.
3. Produktion
  - alla uppgifter mätes regelbundet så att förbrukningen inte ökar.

	Mål 2008	Utfall 2008	Mål 2009	Utfall 2009	Mål 2010	Utfall 2010	Mål 2011
Km/matta	1,06	1,24	1,20	1,23	1,22	1,37	1,22
Sälj km/avtal	100	142	100	144	120	154	95
Vatten liter/kg	0,45	1,38	0,45	0,98	0,45	1,22	0,45

Kommentar till målen:

Målen för år 2010 justerades något men målen för år 2011 ligger fast. En av anledningarna till att vi inte lyckades nå våra mål under år 2010 är att Hr Björkmans Entrémattor AB utvidgat sin verksamhet till Göteborgsregionen. Genom att företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001:2004 pågår det kontinuerligt ett arbete med ständiga miljöförbättringar för att nå högt uppsatta målen.

Den största betydande miljöpåverkan uppfattas transporterna medföra. Ett program för att minska antalet körda kilometer per antal levererade mattor genomförs för närvarande genom utvärdering av olika rutoptimeringsprogram. Ett annat exempel på ständig förbättring är att vi valt att gå över från naturgas till biogas vilket resulterade i lägre utsläpp.

KÄRNINDIKATORER FÖR ÅR 2010

Energieffektivitet produktion

Sammanlagd årlig tillförsel av förnybar energi, Biogas	268 MWh
Sammanlagd årlig produktion – tvättade mattor	638 ton
Förhållandet mellan direkt energi och produktion	0,42 MWh/ton

Materialeffektivitet

Sammanlagd årlig tillförsel av tvättkemikalier	2,36 ton
Sammanlagd årlig produktion – tvättade mattor	638 ton
Förhållandet mellan tvättkemikalier och produktion	0,004 ton/ton

Vatten

Sammanlagd årlig tillförsel av vatten	776 m ³
Sammanlagd årlig produktion - tvättade mattor	638 ton
Förhållandet mellan vatten och produktion ange enhet	1,21 m ³ /ton

Avfall

Sammanlagd årlig avfallsproduktion:

- Brännbart	2,37 ton
- Returpapper	2,02 ton
- Wellpapp	0,26 ton
- Oljeslam	0,68 ton
- Specialavfall	13 ton
Totalt:	18,33 ton

Sammanlagd årlig produktion – tvättade mattor 638 ton

Förhållandet mellan avfall och produktion 0,03 ton/ton

Utsläpp

Sammanlagd årligt utsläpp i luften (totalt bilar, fast.samt prod.):

- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	0,12 ton
- Svaveldioxid, SO ₂	0,01 ton
- Koldioxid, CO ₂	14,32 ton
Totalt:	14,45 ton

Sammanlagd årlig produktion – tvättade mattor 638 ton

Förhållandet mellan utsläpp och produktion 0,02 ton/ton

Biologisk Mångfald

Våra kemikalier är märkta med Bra Miljöval.

Vi har egen reningsverk.

Det vi inte klarar av att rena släpps ut till en kontrollerad av Burlövs Kommun enhet.

Ackrediterad kontrollant

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, ackrediterings nr 1002.

Datum för godkännande, 2006-07-06. Uppdaterad 2010-03-15.